

Kvalitetsstandard Lolland Kommune

Lov om Specialundervisning for voksne § 1: Tilbud til voksne med betydelig hørernedsættelse, Tinnitus, Hyperacusis, Morbus Meniere eller Cochlear implant

Politisk godkendt d. 6.4.2022

Indholdsfortegnelse

Indledning.....	3
Lovgivning	3
Formål.....	3
Målgruppe.....	4
Ansøgning	4
Visitationskriterier	4
Hvad indeholder indsatsen.....	4
Hyppighed og varighed	5
Dokumentation	5
Afgørelser	6
Vejledning om klagemuligheder.....	6
Center for døve (CFD) yder hjælp/støtte til borgere med betydeligt høretab	6
Indsatskatalog for Lov om Specialundervisning § 1 Høreområdet	8
Tidsbestilt konsultation.....	8
Begynderundervisning	10
Borger med høretab	12
Hjemmebesøg	14
Tinnitus	16
Hyperacusis (lydfølsomhed).....	18
Morbus Meniere	20
Cochlear implant.....	22
Høretekniske hjælpemidler	24

Indledning

Formålet med kvalitetsstandarder er, at omsætte lovgivning til konkrete indsatser, således at:

- Der er tydelig sammenhæng mellem det politisk fastsatte serviceniveau og de indsatser der leveres til borgeren, blandt andet ved at der redegøres for indsatsernes indhold og omfang, som dermed er med til at synliggøre det kommunale serviceniveau.
- Kvalitetsstandarder afspejler den serviceramme som Visitation- Ældre & Sundhed, i Lolland Kommune, træffer afgørelsen indenfor.
- Borgerens rettigheder og pligter er tydelige.
- Kvaliteten er beskrevet.

For Lolland Kommunes Visitation- Ældre & Sundhed, samt leverandører, er Kvalitetsstandarderne et fagligt redskab, som danner rammen om det daglige samarbejde i forbindelse med tildeling og levering af indsatser.

Kvalitetsstandarderne er således primært et internt arbejdsredskab henvendt til sagsbehandlere, leverandører, professionelle samarbejdsparter samt politikerne.

Kvalitetsstandard og indsatsbeskrivelserne kan udleveres til borgerne efter ønske og der udarbejdes løbende mere overskuelige og læsevenlige serviceinformationer, indeholdende beskrivelser af de kommunale serviceydelser på området

I dette materiale findes Lolland Kommunes kvalitetsstandard for Lov om specialundervisning § 1, målrettet borgere over 18 år, med betydelig hørenedsættelse, eller andre hørerelaterede lidelser.

Lovgivning

Lov om specialundervisning for voksne § 1, er et tilbud der er målrettet personer, der som følge af fysisk eller psykisk funktionsnedsættelse, har behov for særlig tilrettelagt undervisning og rådgivning, for at afhjælpe eller begrænse virkningerne af funktionsnedsættelsen og som ikke kan modtage relevante tilbud, med samme formål, efter anden lovgivning.

Iflg. stk. 2 skal tilbuddet medvirke til at forbedre deltagernes mulighed for at benytte kompenserende strategier, metoder og hjælpemidler, der øger deltagernes mulighed for aktiv deltagelse i samfundslivet.

Personer der er berettiget til hjælp efter anden lovgivning med samme formål, er ikke berettiget til at modtage specialundervisning for voksne. Det gælder personer der er berettiget til eksempelvis:

- Behandling efter Sundhedsloven.
- Vedligeholdende træning eller genoptræning efter Serviceloven.
- Kurser, afklaringsforløb m.v. efter Lov om aktiv beskæftigelsesindsats eller Aktivloven.
- Aktivitets- eller andre tilbud efter Serviceloven
- Uddannelses tilbud efter Lov om ungdomsuddannelse for unge med særlige behov.

Formål

Specialundervisning for voksne er et tilbud, der er målrettet personer med betydelig hørenedsættelse eller andre hørerelaterede lidelser, som har behov for særlig tilrettelagt undervisning og rådgivning for at afhjælpe eller begrænse virkningerne af funktionsnedsættelsen/hørenedsættelsen, og som ikke kan modtage relevante tilbud med samme formål efter anden lovgivning.

Borgeren skal være motiveret, aktivt medvirkende og have et stabilt fremmøde. Det er en forudsætning at borgeren vurderes at have et indlærings-/udviklings potentiale.

- At afhjælpe og begrænse virkningerne af hørenedsættelse og deraf følgende kommunikative funktionsnedsættelser
- Fremme muligheder for aktiv deltagelse i samfundslivet
- Forbedre deltagernes funktionelle færdigheder og personlige kvalifikationer
- At forbedre borgerens fysiske, psykiske og sociale handlemuligheder, og retter sig primært mod de uddannelsesmæssige, de erhvervmæssige og de personlige kompetencer

- At borgeren opnår kendskab til egen funktionsevne med hensyn til høremæssige begrænsninger og muligheder, og blive opmærksom på hensigtsmæssige måder at kommunikere på.
- At borgeren opnår færdighed i anvendelse af kommunikative teknikker og strategier, så den nedsatte hørelse begrænser borgerens aktivitet og deltagelse mindst mulig.
- At borgeren opnår forståelse for og accept af egen høremæssige funktionsnedsættelse og tager medansvar for forbedring af kommunikations evne
- At borgeren gennem undervisning og træning forbedrer sin kommunikationsevne og mulighed for aktiv deltagelse i samfundet.

Målgruppe

Målgruppen omfatter borgere med betydelig nedsat hørelse, Tinnitus, Hyperacusis, Morbus Meniere eller Cochlear implant, samt deres nærmeste pårørende.

Ansøgning

Ansøgning om lov om specialundervisning § 1, målrettet borgere betydelig nedsat hørelse, eller andre hørelserelaterede lidelser, samt deres pårørende., rettes til:

**Visitation- Ældre & Sundhed
Søndre Boulevard 84
4930 Maribo
Tlf. 54676224**

Der er daglig telefontid mellem kl. 8 og 9 hvor der gives råd og vejledning vedrørende høreapparater, med mere.

Ved større problemer kaldes borgeren ind til konsultation.

Visitationskriterier

Visitationskriterier er en præcisering af de forhold, som er udslagsgivende for tildeling af en indsats. Visitationskriterierne er beskrevet på et overordnet plan, idet det er en konkret individuel vurdering af borgerens behov, der ligger til grund for afgørelsen.

- For at komme i betragtning til specialundervisning, skal borgeren være over 18 år og have opfyldt undervisningsforpligtigheden i henhold til folkeskoleloven. Borgeren skal have en betydelig hørenedsættelse og opleve problemer i forhold til kommunikation, der kan afhjælpes eller begrænses gennem undervisning.
- Undervisningen kan alene gives, hvis der ikke kan gives et relevant tilbud med samme formål efter anden lovgivning, eller hvor anden aktivitet ikke alene, kan afhjælpe følgevirkningerne af funktionsnedsættelsen.
- Henvisningen til specialundervisning af voksne med hørenedsættelse, kan komme fra øre, næse, hals læge eller hospital. Der skal foreligge audiogram og diagnosebeskrivelse fra otolog samt information om høreapparatbehandling fra privat eller offentlig klinik, eller hospital.
- Direkte henvendelse fra borgere, der har anskaffet sig et høreteknisk hjælpemiddel (høreapparat) i privat eller offentlig regi. Der skal foreligge audiogram og diagnosebeskrivelse fra otolog samt information om høreapparatbehandling fra privat eller offentlig klinik.

Der tilbydes ikke specialundervisning på kommunikationsområdet i nedenstående situationer

- Specialundervisning ydes ikke som en vedligeholdende funktion.
- Specialundervisning ydes ikke som kompensation for demens, der betragtes som en progredierende sygdom, der ikke kan afhjælpes eller begrænses med specialundervisning.
- Der ydes ikke specialundervisning såfremt der foreligger et aktuelt misbrug af alkohol, medicin eller narkotika eller svær behandlingskrævende psykiatrisk lidelse, der hæmmer indlæringen.

Hvad indeholder indsatsen

- Rådgivning, vejledning og undervisning til borgere med hørenedsættelse, Tinnitus, Hyperacusis, Morbus Meniere eller Cochlear implant.
- Rådgivning og vejledning til deres pårørende.

Undervisningen tilrettelægges med udgangspunkt i den enkelte borger og dennes situation. Indsatsen består af en udredning af borgerens funktion og hørenedsættelse. Der udarbejdes en individuel undervisningsplan i samråd med borgeren og eventuelt pårørende, og der tilrettelægges et individuelt tilpasset undervisningsforløb.

Tilbuddet kan foregå som eneundervisning eller som gruppeforløb.

Specialundervisning er for voksne karakteriseret ved:

- At undervisningen er en tidsbegrænset aktivitet
- At undervisningen har en klar målsætning
- At der i undervisningsforløbet sker en planlagt progression
- At undervisningsforløbet kan evalueres

Der skal udarbejdes en undervisningsplan med:

- Angivelser af tidsforløbet
- Mål for indsatsen
- Planlagt indsats
- Samarbejdsaftaler
- Plan for afsluttende evaluering
- Dokumentation for undervisningseffekten
- Undervisningen er tilpasset den enkeltes borgers deltagerforudsætninger, færdigheder og behov.

Indsatsen retter sig imod, at den enkelte borger, så godt som muligt, igen kan blive aktivt medlem af familie og samfund på de nye betingelser.

Hyppighed og varighed

Måltrettet specialundervisning er tidsbegrænset efter en konkret individuel faglig vurdering. Det vil fremgå af afgørelsen, hvornår modtageren senest kan forvente en evaluering af tilbuddet.

Borgerens behov for specialundervisning revurderes løbende, i et samarbejde mellem borger og hørekonsulent og indsatsen tilpasses derefter.

På baggrund af evalueringen kan en evt. forlængelse af undervisningen bevilges.

Undervisningsforløbet afsluttes når/hvis:

- Borgeren ud fra en faglig vurdering selv er i stand til at øge eller vedligeholde det opnåede.
- Der ikke længere er behov for fagligt individuel tilrettelagt undervisning.
- Der ud fra en faglig vurdering ikke er udsigt til at funktionsevnen kan forbedres med det gældende serviceniveau for specialundervisning.
- Hvis borgeren ikke er motiveret og aktivt medvirkende efter formåen.
- Der er ustabil fremmøde som ikke skyldes sygdom.

Dokumentation

I Lolland Kommune anvender både visitation og leverandør dokumentationsredskabet Fælles sprog III (FS III).

FSIII har siden 1. januar 2018, været på finansloven og er dermed obligatorisk for alle kommuner i Danmark at bruge, som en fælleskommunal metode for, hvordan borgerdata skal dokumenteres og registreres. FS III er primært rettet mod det kommunale ældreområde, borgere der modtager hjælp, omsorg, pleje og behandling i henhold til servicelovens § 83 (personlig og praktisk hjælp), § 83a (rehabilitering), §84 (aflastning og afløsning) og §86 (træning), samt sundhedslovens §138 (hjemmesygepleje).

FS III giver et overblik over den visiterede borgers behov, ressourcer og den indsats der leveres.

I Lolland Kommune er det besluttet at alle dele af Ældre & Sundhed skal anvende FS III, som dokumentationsredskab, med henblik at sikre sammenhæng i dokumentationen vedr. borgerens funktionsniveau, de indsatser borgeren er bevilliget og den hjælp borgeren modtager.

Data udveksles via det elektroniske omsorgssystem(Nexus) internt i kommunen mellem medarbejdere, med sygehuse og med praktiserende læger.

Afgørelser

Der sendes skriftlig afgørelse vedlagt klagevejledning.

Vejledning om klagemuligheder

Hvis borgeren er uenig i vurderingen af behovet for specialundervisning, kan borgeren sende sin klage over afgørelsen til:

**Ankestyrelsen
Klagenævnet for Specialundervisning
7998 Statsservice**

Klagenævnet skal have klagen senest 4 uger fra det tidspunkt hvor borgeren har modtaget afgørelsen.

Yderligere oplysninger kan findes på [klagenævnet for specialundervisnings hjemmeside](#)

Center for døve (CFD) yder hjælp/støtte til borgere med betydeligt høretab

Hvis borgerens behov for hjælp og støtte kan dækkes af CFD efter Lov om Social Service §§ 12, 13 og 174, jf. bekendtgørelse 1017 af 19.8.2017 §22, er borger ikke berettiget til indsats efter lov om specialundervisning for voksne § 1.

CFD tilbyder specialiseret rådgivning til personer mellem 18 og 65 år, som har et betydeligt høretab.

Tilbuddet retter sig mod personer, der har et høretab, som påvirker deres trivsel, sociale relationer og muligheder for uddannelse og arbejde, og som har brug for kvalificeret og uvildig socialfaglig rådgivning i forbindelse med disse områder.

Målgruppen er således ikke defineret ved den objektive grad af deres høretab, ved deres sprogkode (tegnprog eller talesprog) eller ud fra eventuelle høretekniske hjælpemidler (fx CI eller høreapparat).

Objektivt finansieret

Der er ingen visitation til tilbuddet.

Konsulentordningen er objektivt finansieret, og alle landets kommuner bidrager til ordningen. Borgere, fagfolk, kommuner og virksomheder i hele Danmark kan derfor frit henvende sig til ordningen uden yderligere omkostninger.

Udgiften til ordningen ydes i henhold til Lov om Social Service §12 og §13 samt Lov om Social Service §174 – jf. bekendtgørelse 1017 af 19.8.2017 §22.

Konsulenterne dækker hele landet fra kontorerne i København og Fredericia.

Specialrådgivning

Center for døves konsulenter tilbyder specialrådgivning til personer med betydeligt høretab i hele landet.

Rådgivningen tager afsæt i et samlet blik på personens situation, ressourcer og muligheder og giver således personen værktøjer til at leve med høretabet.

Den kan eksempelvis omfatte:

- rådgivning om studievalg og Studiestart, SU, SPS, handicaptillæg med mere
- rådgivning om tolkebistand
- rådgivning i relation til arbejdsmarkedet
- samtaler om isolation, identitet og sociale relationer
- punktindsatser i forbindelse med afhjælpning af konkrete problemer for eksempel med hjælpemidler.
- Konsulenten kan også fungere som bisidder for borgeren ved møder.

Undervisning

Center for døve tilbyder kurser i tegnsprog m.m

Rådgivning og bistand til fagfolk som er i kontakt med borgere med betydeligt høretab

Center for døve yder også rådgivning og bistand til fagfolk, som er i kontakt med personer med et betydeligt høretab.

Det kan for eksempel dreje sig om kommuner, arbejdsgivere og uddannelsessteder.

Rådgivningen kan blandt andet handle om:

- kompensationsmuligheder
- information om høretab og betydningen af dette
- lovgivning på de forskellige områder.

Konsulenterne er ansat ved kontorerne i København og Fredericia. Herfra dækker de hele landet.

Indsatskatalog for Lov om Specialundervisning § 1 Høreområdet

Tidsbestilt konsultation

Emne	Beskrivelse
Indsatsens art	Afklare om borgerens høre og kommunikationsproblem kan bedres med målrettet undervisning og/eller høretekniske hjælpemidler.
Formål med indsatsen	<ul style="list-style-type: none"> • Afhjælpe problemstillinger i relation til diagnosticerede hørevanskeligheder • Vurdering af behov for inddragelse af andre faggrupper
Retningsgivende mål	<ul style="list-style-type: none"> • At udrede
Hvilke aktiviteter kan indsatsen indeholde	<ul style="list-style-type: none"> • Rådgivning/vejledning • Undervisning • Samarbejde med relevante fagpersoner • Udredning af behov for høretekniske hjælpemidler • Hjælp til ansøgning om høretekniske hjælpemidler • Rådgivning af pårørende og nøglepersoner • Undervisning i tilvænningsstrategier ud fra forventninger og motivation • Undervisning i hørenedsættelsen og dennes konsekvenser • Tjek af og undervisning i høreapparatets muligheder og begrænsninger set i forhold til høretabets karakter og elementer som f.eks. recruitment, skelnetab, atypiske hørekurve sammenholdt med borgers aktiviteter og de lydmiljøer, borgeren færdes i • Sikre at borgeren er fortrolig med høreapparatets basale funktioner • Udredning af behov for visuel kommunikation • Henvielse til aktuelle høre klinik • Henvielse til øvrige aktører
Kriterier for tildeling af indsatsen	Kan tildeles borgere med betydelig dokumenteret hørenedsættelse. For at komme i betragtning til indsatsen skal der foreligge audiogram og diagnosebeskrivelse fra otolog samt information om høreapparatbehandling fra privat eller offentlig klinik.

Emne	Beskrivelse
Sagsvurdering	<p>Hørekonsulentens faglige vurdering, herunder borgerens beskrivelse af problemets omfang indgår i en helhedsvurdering, der danner baggrund for visitation til special undervisning.</p> <p>Hørekonsulenten sikrer, at målsætning for støtten er tilstrækkelig belyst og afvejet i forhold til andre relevante bestemmelser.</p> <p>Hørekonsulenten vurderer, om borgeren kan lære nogle metoder, beherske nye handlemåder eller opnå bestemte færdigheder, der medfører et bedre funktionsniveau.</p> <p>Hørekonsulenten kan træffe afgørelse om afslag, hvis det vurderes at borger ikke er berettiget til indsatsen.</p> <p>Hvis borgerens behov for hjælp og støtte kan dækkes af CFD efter Lov om Social Service §§ 12, 13 og 174, er borger ikke berettiget til indsats efter lov om specialundervisning for voksne § 1.</p>
Særlige forhold	<p>Hørenedsættelser er som oftest progredierende. For i videst muligt omfang at opretholde kommunikationsmuligheden er mange borgere derfor løbende i kontakt med hørekonsulenten, efterhånden som høreevnen nedsættes, og der opstår nye kompensationsbehov og måske også nye kompensationsmuligheder.</p>
Vejledende visitation	<ul style="list-style-type: none"> • Udredning 60 - 90 minutter • Rådgivning 60 - 90 min • Undervisning 1 - 5 timer

Begynderundervisning

Emne	Beskrivelse
Indsatsens art	Målrettet indsats til undervisning og indsigt i betydningen af egen funktionsnedsættelse.
Formål med indsatsen	<ul style="list-style-type: none"> • At borgeren bliver i stand til at udnytte sit høreapparat og sin hørelse bedst muligt • At borgeren opnår øget indsigt i egen høresituation
Retningsgivende mål	<ul style="list-style-type: none"> • At udrede • At udvikle
Hvilke aktiviteter kan indsatsen indeholde	<ul style="list-style-type: none"> • Hørepædagogisk udredning • Rådgivning • Undervisning • Samarbejde med relevante fagpersoner • Udredning for høretekniske hjælpemidler • Hjælp til ansøgning om høretekniske hjælpemidler • Rådgivning af pårørende og nøglepersoner • Undervisning i egen hørestatus og hørekurve • Undervisning i høreapparatets funktioner, muligheder og begrænsninger • Udredning af behov for høretekniske hjælpemidler • Høretaktik • Praktiske øvelser i betjening af høreapparatet • Tilvænningsstrategier • Hjemmetræning
Kriterier for tildeling af indsatsen	Kan tildeles borgere med betydelig dokumenteret hørenedsættelse. For at komme i betragtning til indsatsen skal der foreligge audiogram og diagnosebeskrivelse fra otolog samt information om høreapparatbehandling fra privat eller offentlig klinik.

Emne	Beskrivelse
Sagsvurdering	<p>Hørekonsulentens faglige vurdering, herunder borgerens beskrivelse af problemets omfang indgår i en helhedsvurdering, der danner baggrund for visitation til special undervisning.</p> <p>Hørekonsulenten sikrer, at målsætning for støtten er tilstrækkelig belyst og afvejet i forhold til andre relevante bestemmelser.</p> <p>Hørekonsulenten vurderer, om borgeren kan lære nogle metoder, beherske nye handlemåder eller opnå bestemte færdigheder, der medfører et bedre funktionsniveau.</p> <p>Hørekonsulenten kan træffe afgørelse om afslag, hvis det vurderes at borger ikke er berettiget til indsatsen.</p> <p>Hvis borgerens behov for hjælp og støtte kan dækkes af CFD efter Lov om Social Service §§ 12, 13 og 174, er borger ikke berettiget til indsats efter lov om specialundervisning for voksne § 1.</p>
Særlige forhold	<p>Hørenedsættelser er som oftest progredierende. For i videst muligt omfang at opretholde kommunikationsmuligheden er mange borgere derfor løbende i kontakt med hørekonsulenten, efterhånden som høreevnen nedsættes, og der opstår nye kompensationsbehov og måske også nye kompensationsmuligheder.</p> <p>Borgerens psykiske diagnoser bør være beskrevet.</p>
Vejledende visitation	<ul style="list-style-type: none"> • Udredning 60 - 90 minutter • Rådgivning 60 - 90 min • Undervisning 1 - 5 timer

Borger med høretab

Emne	Beskrivelse
Indsatsens art	Målrettet indsats til forbedring af kommunikationsfærdigheder og bedring af social interaktion.
Formål med indsatsen	<ul style="list-style-type: none"> • At borgeren opnår forbedrede kommunikationsfærdigheder • At borgeren bevarer og forbedrer kontakterne til omverdenen
Retningsgivende mål	<ul style="list-style-type: none"> • At udvikle
Hvilke aktiviteter kan indsatsen indeholde	<ul style="list-style-type: none"> • Hørepädagogisk udredning • Rådgivning • Eneundervisning • Samarbejde med relevante fagpersoner • Udredning for høretekniske hjælpemidler • Hjælp til ansøgning om høretekniske hjælpemidler • Rådgivning af pårørende og nøglepersoner • Undervisning i høretaktik • Undervisning i konsekvenserne af høretab, egen hørekurve og høreapparater • Gennemgang af principper ved forskellige kommunikationsmuligheder • Høretaktik • Tilvænningsstrategier • Hjemmetræning
Kriterier for tildeling af indsatsen	Kan tildeles borgere med betydelig dokumenteret hørenedsættelse. For at komme i betragtning til indsatsen skal der foreligge audiogram og diagnosebeskrivelse fra otolog samt information om høreapparatbehandling fra privat eller offentlig klinik.
Sagsvurdering	<p>Hørekonsulentens faglige vurdering, herunder borgerens beskrivelse af problemets omfang indgår i en helhedsvurdering, der danner baggrund for visitation til special undervisning.</p> <p>Hørekonsulenten sikrer, at målsætning for støtten er tilstrækkelig belyst og afvejet i forhold til andre relevante bestemmelser.</p> <p>Hørekonsulenten vurderer, om borgeren kan lære nogle metoder, beherske nye handlemåder eller opnå bestemte færdigheder, der medfører et bedre funktionsniveau.</p> <p>Hørekonsulenten kan træffe afgørelse om afslag, hvis det vurderes at borger ikke er berettiget til indsatsen.</p> <p>Hvis borgerens behov for hjælp og støtte kan dækkes af CFD efter Lov om Social Service §§ 12, 13 og 174, er borger ikke berettiget til indsats efter lov om specialundervisning for voksne § 1.</p>

Emne	Beskrivelse
Særlige forhold	Hørenedsættelser er som oftest progredierende. For i videst muligt omfang at opretholde kommunikationsmuligheden er mange borgere derfor løbende i kontakt med hørekonsulenten, efterhånden som høreevnen nedsættes, og der opstår nye kompensationsbehov og måske også nye kompensationsmuligheder.
Vejledende visitation	<ul style="list-style-type: none"> • Udredning 60 - 90 minutter • Rådgivning 60 - 90 min • Undervisning 1 - 5 timer

Emne	Beskrivelse
Indsatsens art	Målrettet indsats til undervisning og indsigt i betydningen af egen funktionsnedsættelse i hjemmet, til borgere som på grund af fysisk funktionsnedsættelse ikke er i stand til at komme til høreklubben.
Formål med indsatsen	<ul style="list-style-type: none"> • At borgeren bliver i stand til at udnytte sit høreapparat og sin hørelse bedst muligt • At borgeren opnår øget indsigt i egen høresituation • At borgeren opnår forbedrede kommunikationsfærdigheder
Retningsgivende mål	<ul style="list-style-type: none"> • At udvikle
Hvilke aktiviteter kan indsatsen indeholde	<ul style="list-style-type: none"> • Hørepædagogisk udredning • Rådgivning • Samarbejde med relevante fagpersoner • Udredning for høretekniske hjælpemidler • Hjælp til ansøgning om høretekniske hjælpemidler • Rådgivning af pårørende og nøglepersoner • Undervisning i tilvænningsstrategier ud fra forventninger og motivation • Undervisning i konsekvenserne af høretab, egen hørekurve og høreapparater • Tjek af og undervisning i høreapparatets muligheder og begrænsninger set i forhold til høretabets karakter og elementer som f.eks. recruitment, skelnetab, atypiske hørekurve sammenholdt med borgers aktiviteter og de lydmiljøer, borgeren færdes i • Undervisning i høretaktik • Udredning af behov for høretekniske hjælpemidler • Udredning af behov for visuel kommunikation • Henvielse til aktuelle høreklubben • Henvielse til øvrige aktører
Kriterier for tildeling af indsatsen	Kan tildeles borgere med betydelig dokumenteret hørenedsættelse. For at komme i betragtning til indsatsen skal der foreligge audiogram og diagnosebeskrivelse fra otolog samt information om høreapparatbehandling fra privat eller offentlig klinik.

Emne	Beskrivelse
Sagsvurdering	<p>Hørekonsulentens faglige vurdering, herunder borgerens beskrivelse af problemets omfang indgår i en helhedsvurdering, der danner baggrund for visitation til special undervisning.</p> <p>Hørekonsulenten sikrer, at målsætning for støtten er tilstrækkelig belyst og afvejet i forhold til andre relevante bestemmelser.</p> <p>Hørekonsulenten vurderer, om borgeren kan lære nogle metoder, beherske nye handlemåder eller opnå bestemte færdigheder, der medfører et bedre funktionsniveau.</p> <p>Hørekonsulenten kan træffe afgørelse om afslag, hvis det vurderes at borger ikke er berettiget til indsatsen.</p> <p>Hvis borgerens behov for hjælp og støtte kan dækkes af CFD efter Lov om Social Service §§ 12, 13 og 174, er borger ikke berettiget til indsats efter lov om specialundervisning for voksne § 1.</p>
Særlige forhold	<p>Hørenedsættelser er som oftest progredierende. For i videst muligt omfang at opretholde kommunikationsmuligheden er mange borgere derfor løbende i kontakt med hørekonsulenten, efterhånden som høreevnen nedsættes, og der opstår nye kompensationsbehov og måske også nye kompensationsmuligheder.</p>
Vejledende visitation	<ul style="list-style-type: none"> • Udredning 60 - 90 minutter • Rådgivning 1 - 3 timer • Undervisning 1 - 5 timer

Emne	Beskrivelse
Indsatsens art	Indsats målrettet borgere med Tinnitus.
Formål med indsatsen	<ul style="list-style-type: none"> • At borgeren anvender forskellige strategier til at begrænse generne ved tinnitus • At borgeren opnår indsigt i egen situation • At borgeren får afdækket muligheden for kompenserende hjælpemidler
Retningsgivende mål	<ul style="list-style-type: none"> • At udrede • At udvikle
Hvilke aktiviteter kan indsatsen indeholde	<ul style="list-style-type: none"> • Hørepädagogisk udredning • Rådgivning • Samarbejde med relevante fagpersoner • Udredning og afprøvning af høretekniske hjælpemidler • Hjælp til ansøgning af høretekniske hjælpemidler • Undervisning i årsager og virkning ved tinnitus • Undervisning i mestringsstrategier • Søvnvejledning • Afspændingsøvelser • Hjemmetræning
Kriterier for tildeling af indsatsen	<p>Kan tildeles borgere med betydelig dokumenteret Tinnitus.</p> <p>For at komme i betragtning til indsatsen skal der foreligge audiogram og diagnosebeskrivelse fra otolog samt information om høreapparatbehandling fra privat eller offentlig klinik.</p>
Sagsvurdering	<p>Hørekonsulentens faglige vurdering, herunder borgerens beskrivelse af problemets omfang indgår i en helhedsvurdering, der danner baggrund for visitation til special undervisning.</p> <p>Hørekonsulenten sikrer, at målsætning for støtten er tilstrækkelig belyst og afvejet i forhold til andre relevante bestemmelser.</p> <p>Hørekonsulenten vurderer, om borgeren kan lære nogle metoder, beherske nye handlemåder eller opnå bestemte færdigheder, der medfører et bedre funktionsniveau.</p> <p>Hørekonsulenten kan træffe afgørelse om afslag, hvis det vurderes at borger ikke er berettiget til indsatsen.</p> <p>Hvis borgerens behov for hjælp og støtte kan dækkes af CFD efter Lov om Social Service §§ 12, 13 og 174, er borger ikke berettiget til indsats efter lov om specialundervisning for voksne § 1.</p>

Emne	Beskrivelse
Særlige forhold	Tinnitus kan progredierte. For i videst muligt omfang at opretholde kommunikationsmuligheden er mange borgere derfor løbende i kontakt med hørekonsulenten, efterhånden som høreevnen påvirkes, og der opstår nye kompensationsbehov og måske også nye kompensationsmuligheder.
Vejledende visitation	<ul style="list-style-type: none"> • Udredning 1 - 3 timer • Undervisning 1 - 10 timer

Hyperacusis (lydfølsomhed)

Emne	Beskrivelse
Indsatsens art	Indsats målrettet borgere med Hyperacusis.
Formål med indsatsen	<ul style="list-style-type: none"> • At borgeren anvender forskellige strategier til at begrænse generne ved lydfølsomhed • At borgeren får afdækket muligheden for kompenserende hjælpemidler • At borgeren anvender strategier til at håndtere og begrænse lydoverfølsomhed
Retningsgivende mål	<ul style="list-style-type: none"> • At udrede • At udvikle
Hvilke aktiviteter kan indsatsen indeholde	<ul style="list-style-type: none"> • Hørepädagogisk udredning • Rådgivning • Samarbejde med relevante fagpersoner • Undervisning i årsager og virkning ved lydfølsomhed • Undervisning i mestringsstrategier • Undervisning i struktureret arbejde med lyd • Genoptræning af lydaccept • Søvnvejledning • Praktiske øvelser • Hjemmetræning
Kriterier for tildeling af indsatsen	<p>Kan tildeles borgere med betydelig dokumenteret Hyperacusis.</p> <p>For at komme i betragtning til indsatsen skal der foreligge audiogram og diagnosebeskrivelse fra otolog samt information om høreapparatbehandling fra privat eller offentlig klinik.</p>
Sagsvurdering	<p>Hørekonsulentens faglige vurdering, herunder borgerens beskrivelse af problemets omfang indgår i en helhedsvurdering, der danner baggrund for visitation til special undervisning.</p> <p>Hørekonsulenten sikrer, at målsætning for støtten er tilstrækkelig belyst og afvejet i forhold til andre relevante bestemmelser.</p> <p>Hørekonsulenten vurderer, om borgeren kan lære nogle metoder, beherske nye handlemåder eller opnå bestemte færdigheder, der medfører et bedre funktionsniveau.</p> <p>Hørekonsulenten kan træffe afgørelse om afslag, hvis det vurderes at borger ikke er berettiget til indsatsen.</p> <p>Hvis borgerens behov for hjælp og støtte kan dækkes af CFD efter Lov om Social Service §§ 12, 13 og 174, er borger ikke berettiget til indsats efter lov om specialundervisning for voksne § 1.</p>

Emne	Beskrivelse
Særlige forhold	Hyperacusis kan progrediere. For i videst muligt omfang at opretholde kommunikationsmuligheden er mange borgere derfor løbende i kontakt med hørekonsulenten, efterhånden som høreevnen påvirkes, og der opstår nye kompensationsbehov og måske også nye kompensationsmuligheder.
Vejledende visitation	<ul style="list-style-type: none"> • Udredning 1 - 3 timer • Undervisning 1 - 10 timer

Morbus Meniere

Emne	Beskrivelse
Indsatsens art	Indsats målrettet til borgere med Morbus Meniere: problemer med trykreguleringen i det indre øre, kendetegnet ved svimmelhed, kvalme og opkastninger, hørenedsættelse, tinnitus og trykken for øret. Sygdommen rammer oftest kun det ene øre.
Formål med indsatsen	<ul style="list-style-type: none"> • At borgeren anvender strategier til at begrænse generne ved Menieres sygdom • At borgeren opnår viden om årsagen og behandlingsmuligheder ved Menieres sygdom • At borgeren opnår indsigt i egen situation
Retningsgivende mål	<ul style="list-style-type: none"> • At udrede • At udvikle
Hvilke aktiviteter kan indsatsen indeholde	<ul style="list-style-type: none"> • Hørepedagogisk udredning • Rådgivning • Udredning og hjælp til ansøgning af høretekniske hjælpemidler • Samarbejde med relevante fagpersoner • Undervisning i årsager og behandlingsmuligheder • Undervisning i mestringsstrategier • Afprøvning af høretekniske hjælpemidler • Praktiske øvelser • Afspænding • Hjemmetræning
Kriterier for tildeling af indsatsen	Kan tildeles borgere med betydelig dokumenteret Morbus Meniere. For at komme i betragtning til indsatsen skal der foreligge audiogram og diagnosebeskrivelse fra otolog samt information om høreapparatbehandling fra privat eller offentlig klinik.

Emne	Beskrivelse
Sagsvurdering	<p>Hørekonsulentens faglige vurdering, herunder borgerens beskrivelse af problemets omfang indgår i en helhedsvurdering, der danner baggrund for visitation til special undervisning.</p> <p>Hørekonsulenten sikrer, at målsætning for støtten er tilstrækkelig belyst og afvejet i forhold til andre relevante bestemmelser.</p> <p>Hørekonsulenten vurderer, om borgeren kan lære nogle metoder, beherske nye handlemåder eller opnå bestemte færdigheder, der medfører et bedre funktionsniveau.</p> <p>Hørekonsulenten kan træffe afgørelse om afslag, hvis det vurderes at borger ikke er berettiget til indsatsen.</p> <p>Hvis borgerens behov for hjælp og støtte kan dækkes af CFD efter Lov om Social Service §§ 12, 13 og 174, er borger ikke berettiget til indsats efter lov om specialundervisning for voksne § 1.</p>
Særlige forhold	<p>Hørenedsættelser er som oftest progredierende. For i videst muligt omfang at opretholde kommunikationsmuligheden er mange borgere derfor løbende i kontakt med hørekonsulenten, efterhånden som høreevnen nedsættes, og der opstår nye kompensationsbehov og måske også nye kompensationsmuligheder.</p>
Vejledende visitation	<ul style="list-style-type: none"> • Udredning 1 - 3 timer • Undervisning 1 - 10 timer

Cochlear implant

Emne	Beskrivelse
Indsatsens art	Indsats målrettet indsats til borgere med Cochlear Implant: Et Cochlear implant er et elektronisk apparat (CI) der overtager funktionen af et defekt indre øre (sneglen). Det gør det ved at omdanne akustisk information til elektriske impulser, som sendes direkte til hørenerven ved hjælp af indopererede elektroder.
Formål med indsatsen	<ul style="list-style-type: none"> • At borgeren udnytter det nye auditive input • At borgeren opnår indsigt i CI's muligheder og begrænsninger • At borgeren benytter hensigtsmæssige kommunikationsstrategier • At borgeren fastholder eventuelt arbejde
Retningsgivende mål	<ul style="list-style-type: none"> • At udrede • At udvikle
Hvilke aktiviteter kan indsatsen indeholde	<ul style="list-style-type: none"> • Hørepädagogisk udredning • Rådgivning • Undervisning • Samarbejde med relevante fagpersoner • Udredning og hjælp til ansøgning af høretekniske hjælpemidler • Høretræningsøvelser • Undervisning i kommunikationsstrategier med og uden mundaflæsning • Telefontræning og undervisning i brug af e-mails og sms • Foredragstræning • Interviewtræning • Øvelser ud af huset • Small-talk øvelser • Hjemmetræning
Kriterier for tildeling af indsatsen	Kan tildeles borgere med Cochlear Implant. For at komme i betragtning til indsatsen skal der foreligge beskrivelse og journalnotater fra hospitalet. Borgere med Cochlear Implant følges af Rigshospitalet eller Odense universitets hospital.

Emne	Beskrivelse
Sagsvurdering	<p>Hørekonsulentens faglige vurdering, herunder borgerens beskrivelse af problemets omfang indgår i en helhedsvurdering, der danner baggrund for visitation.</p> <p>Hørekonsulenten sikrer, at målsætning for støtten er tilstrækkelig belyst og afvejet i forhold til andre relevante bestemmelser.</p> <p>Hørekonsulenten vurderer, om borgeren kan lære nogle metoder, beherske nye handlemåder eller opnå bestemte færdigheder, der medfører et bedre funktionsniveau.</p> <p>Hørekonsulenten kan træffe afgørelse om afslag, hvis det vurderes at borger ikke er berettiget til indsatsen.</p> <p>Hvis borgerens behov for hjælp og støtte kan dækkes af CFD efter Lov om Social Service §§ 12, 13 og 174, er borger ikke berettiget til indsats efter lov om specialundervisning for voksne § 1.</p>
Særlige forhold	<p>Hørenedsættelser er som oftest progredierende. For i videst muligt omfang at opretholde kommunikationsmuligheden er mange borgere derfor løbende i kontakt med hørekonsulenten, efterhånden som høreevnen nedsættes, og der opstår nye kompensationsbehov og måske også nye kompensationsmuligheder.</p>
Vejledende visitation	<ul style="list-style-type: none"> • Udredning 1 - 3 timer • For og efter samtale 1 - 3 timer • Undervisning 2 - 20 timer

Høretekniske hjælpemidler

Emne	Beskrivelse
Indsatsens art	Indsats målrettet borgere med hørenedsættelse med henblik på at afklare behov for høretekniske hjælpemidler, samt hjælpe borgeren til at anvende dem.
Formål med indsatsen	<ul style="list-style-type: none"> • At optimere borgerens muligheder for at modtage auditive informationer ved brug af relevante høretekniske hjælpemidler oftest som supplement til høreapparat • At begrænse de kommunikative og auditive vanskeligheder i borgerens hverdag, i hjemmet, i fritiden og evt. også på arbejdspladsen. • At bistå myndigheden i afdækning af individuelle behov for høretekniske hjælpemidler • At afprøve relevante høretekniske hjælpemidler til brug i enhver kommunikation At sikre at borgeren udnytter sit supplerende kommunikationshjælpemiddel med størst muligt udbytte
Retningsgivende mål	<ul style="list-style-type: none"> • At udrede • At udvikle
Hvilke aktiviteter kan indsatsen indeholde	<ul style="list-style-type: none"> • Hørepædagogisk afdækning og udredning • Afprøvning af høretekniske hjælpemidler • Hjælp til ansøgning om hjælpemidlet • Instruktion i brug af hjælpemidlet • Samarbejde med relevante fagpersoner • Undervisning i høretaktik • Afprøvning af høretekniske hjælpemidler • Hjælp til ansøgning af høretekniske hjælpemidler • Undervisning i brug af hjælpemidlet
Kriterier for tildeling af indsatsen	Kan tildeles borgere med betydelig dokumenteret hørenedsættelse. For at komme i betragtning til indsatsen skal der foreligge audiogram og diagnosebeskrivelse fra otolog samt information om høreapparatbehandling fra privat eller offentlig klinik.

Emne	Beskrivelse
Sagsvurdering	<p>Hørekonsulentens faglige vurdering, herunder borgerens beskrivelse af problemets omfang indgår i en helhedsvurdering, der danner baggrund for visitation til special undervisning.</p> <p>Hørekonsulenten sikrer, at målsætning for støtten er tilstrækkelig belyst og afvejet i forhold til andre relevante bestemmelser.</p> <p>Hørekonsulenten vurderer, om borgeren kan lære nogle metoder, beherske nye handlemåder eller opnå bestemte færdigheder, der medfører et bedre funktionsniveau.</p> <p>Hørekonsulenten kan træffe afgørelse om afslag, hvis det vurderes at borger ikke er berettiget til indsatsen.</p> <p>Hvis borgerens behov for hjælp og støtte kan dækkes af CFD efter Lov om Social Service §§ 12, 13 og 174, er borger ikke berettiget til indsats efter lov om specialundervisning for voksne § 1.</p>
Særlige forhold	<p>Hørenedsættelser er som oftest progredierende. For i videst muligt omfang at opretholde kommunikationsmuligheden er mange borgere derfor løbende i kontakt med hørekonsulenten, efterhånden som høreevnen nedsættes, og der opstår nye kompensationsbehov og måske også nye kompensationsmuligheder.</p>
Vejledende visitation	<ul style="list-style-type: none"> • Udredning 90 minutter- 3 timer • Undervisning 1 – 5 timer